

Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsiooni Ladustamise Üldtingimused

Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsiooni (ELEA) üldkoosolek kinnitas 27. jaanuaril 2011. a otsusega Eesti Logistika ja Ekspedeerimise Assotsiatsiooni Ladustamise Üldtingimused (ELEA LT, edaspidi Üldtingimused), mis reguleerivad kaupade ladustamisel laopidajate ning nende klientide õigussuhteid ning kaitsevad kliente vähemalt Üldtingimustes sätestatud ulatuses. Üldtingimused tuginevad Amsterdami-Rotterdami Ladustamise Tingimustele (*Warehousing Conditions Amsterdam-Rotterdam*), mis on registreeritud Amsterdami ja Rotterdami Ringkonnakohtu registris 1. märtsil 1994. Üldtingimused jõustuvad 1. veebruaril 2011.

ÜLDSÄTTED

§ 1. Üldtingimuste kohaldamine

- (1) Üldtingimuste 1. peatükk reguleerib nende kasutamises kokku leppinud laopidajate ja hoiuleandjate vahelisi õigussuhteid. Üldtingimuste 2. peatükk reguleerib laopidajate ja laokirja valdajate õigussuhteid, kui laokirjal on viide Üldtingimustele.
- (2) Laopidajad, hoiuleandjad ja laokirja valdajad kohustuvad täitma Üldtingimustest tulenevaid kohustusi; nad ei tohi kohaldada õigussuhtele tingimusi, juhiseid ja regulatsioone, mis on vastuolus Üldtingimustega, välja arvatud juhul, kui nad on eraldi teisiti kokku leppinud ning seda lepingus selgesõnaliselt väljendatud.
- (3) Kui laopidaja osutab ka muid teenuseid ja tegutseb ekspedeerija, laevaagendi, stividori, vedaja, kindlustusmaakleri, järelevalveasutuse vmt-na, kohaldatakse lisaks Üldtingimustele ka vastava tegevusharu tavatingimusi või tingimusi, mille kohaldamises on kokku lepitud.

§ 2. Mõisted

Üldtingimuste tähenduses:

Laopidaja on isik, kes kohustub hoidma teise isiku (hoiuleandja) poolt temale üleantud kaupa ja tagastama selle hoidmise lõppemisel (1. peatükk), või on isik, kelle juures on hoiul kaup, mille eest on ringluses tema poolt väljastatud laokiri (2. peatükk). Laopidaja võtab hoiuleandjalt vastu juhised kauba ladustamiseks, käitlemiseks ja väljastamiseks.

Hoiuleandja on isik, kes annab kauba laopidajale ladustamiseks või kelle jaoks laopidaja hoiab kaupa, mille kohta ei ole ringluses laokirja. Hoiuleandja annab laopidajale juhiseid kauba ladustamiseks, käitlemiseks ja väljastamiseks.

Laokiri on nummerdatud ja allkirjastatud kaubaväärtpaber pealkirjaga "laokiri" (*warehouse receipt*), millel on märgitud, et selle seaduslikul valdajal on õigus nõuda laopidajalt ladustatud kauba välja andmist.

Laokirja valdaja on isik, kes esitleb end laopidajale laokirja esitades selle seadusliku valdajana või kes tõendab kauba omandiõigust muul laopidajale vastuvõetaval viisil.

Viimane laopidajale teadaolev laokirja seaduslik valdaja on isik, kellele laokiri on väljastatud, ja järgmine laokirja valdaja, kelle kirjalik taotlus laopidajale end laokirja valdajaks pidada kannab kõige hilisemat kuupäeva, tingimusel, et laopidajal on siiski õigus, aga ei ole kohustust pidada selleks kedagi teist, kui tal on põhjust eeldada, et see isik on viimane laokirja seaduslik valdaja.

Ladustamine on laopidaja pakutav tasuline teenus, millega laopidaja kohustub kaupa hoidma, ladustama, säilitama ja osutama muid kokkulepitud teenuseid.

§ 3. Kohaldatav õigus

Ladustamise õigussuhetele kohaldatakse Eesti õigust.

§ 4. Vaidlused

- (1) Kõik laopidaja ja hoiuleandja või laokirja valdaja vahel tekkinud vaidlused lahendatakse Eesti kohtus.
- (2) Vaidlevad pooled võivad enne kohtusse pöördumist anda vaidluse lahendada ELEA vahekohtule, kui selline on moodustatud. ELEA vahekohus moodustatakse ning see tegutseb ELEA üldkoosoleku kinnitatud reglemendi alusel ja korras.

§ 5. Üldtingimuste avaldamine

- (1) Üldtingimused edastatakse Eesti Kaubandus- ja Tööstuskojale, kes avaldab need oma kodulehel.
- (2) Üldtingimused avaldatakse ELEA kodulehel eesti, inglise ja vene keeles. Tõlke erinevuste korral on määrav eestikeelne tekst.

I PEATÜKK

LADUSTAMISE JA KOHALETOIMETAMISEGA SEOTUD SÄTTED

§ 6. Kirjalikud protseduurid

(1) Kauba kohaletoiimetamise, ladustamise, käitlemise ja väljastamise pakkumised, kokkulepped ja juhised vormistatakse kirjalikult. Kirjalikule vorminõudele vastab ka elektrooniline kirj vahetus ning muud kirjalikult taasesitatavad tahteavaldused.

(2) Kui ei ole kokku lepitud teisiti, on suuline või telefoni teel toimunud teabevahetus laopidajale siduv vaid siis, kui see on kohe kirjalikult kinnitatud.

§ 7. Kauba kirjeldus ja teabe edastamine

(1) Hoiuleandja esitab laopidajale kirjaliku päringu, tellimuse ning ladustamise ja käitlemise juhise koos kauba täpse ja täieliku kirjeldusega, milles tuuakse ära kauba väärtus, pakkide arv, brutokaal ning muud olulised näitajad, mis võivad mõjutada lepingu sõlmimist ja selle tingimusi.

(2) Kui kaubale kehtivad tolli-, aktsiisi- või muud erinõuded, esitab hoiuleandja laopidajale õigeaegselt kogu vajaliku teabe ja dokumendid, mis võimaldavad laopidajal neid nõudeid täita.

§ 8. Tasumäärad

(1) Laopidaja jooksvad tasumäärad ning kõik laopidaja ja hoiuleandja kirjalikud või suulised kokkulepped tasumäärade kohta põhinevad tööjõukuludel, mis olid lepingu sõlmimise või juhiste andmise ajal tavalised. Kulude suurenemisel korrigeerib laopidaja tasumäärasid vastavalt ning need jõustuvad kohe. Laopidaja võib korrigeerida tasumäärasid ka siis, kui ametivõimud viivad sisse või suurendavad laopidaja teenustele kehtestatud makse.

(2) Ladustamise tasumäärad põhinevad vastava kauba virnastamise tavameetodil, kui lepingus ei ole sõnaselgelt kokku lepitud teisti. Kui hoiuleandja taotlusel või kauba seisukorra tõttu kaldutakse virnastamise tavameetodist kõrvale, suureneb tasumäär proportsionaalselt kasutatava lisapinnaga.

§ 9. Lõivud, kulud ja maksud

(1) Kõik kaubaga seotud kulud (veotasud, hüvitised, maksud, lõivud, trahvid ja muud mis tahes olemusega tasud ja kulud) kannab hoiuleandja. Hoiuleandja peab laopidaja esimesel nõudmisel tasuma need kulud ette või hüvitama sõltumata sellest, kas kaup on ladustamiskohas või sealt ära viidud.

(2) Kui laopidaja peab vajalikuks kohtumenetluse algatamist või muude õiguslike sammude astumist lõivude, maksude, trahvide või muude seaduslike tasude ja kulude vaidlustamiseks või kui hoiuleandja taotleb, et laopidaja algataks sellise kohtumenetluse, siis sellest tulenevad laopidaja kulud, sealhulgas õigus-, finants- või muu nõustamise ja abi kulud, mida laopidaja pidas mõistlikult vajalikuks, hüvitab hoiuleandja laopidaja esimesel nõudmisel. Laopidaja konsulteerib võimalusel hoiuleandjaga ja üritab enne §-s 9 nimetatud kohtumenetluse algatamist või muude õiguslike abinõude kasutusele võtmist saada temalt juhiseid.

(3) Kui laopidaja tegutseb finants- või fiskaalagendina, siis kõik maksud, lõivud, trahvid, intressid, viivised ning mis tahes muud kaasnevad kulud või kahjutasud tasub hoiuleandja, ilma et see piiraks § 9 lõike 1 sätete kohaldamist. Hoiuleandja hüvitab need nõuded laopidajale esimesel nõudmisel.

§ 10. Hoiuleandja vastutus

(1) Hoiuleandja vastutab laopidaja ja kolmandate isikute ees ebaõigest või eksitavast ning puudulikust kirjeldusest või näidustusest või teabest tuleneva kauba kaotsimineku või kahjustumise eest, samuti kauba ja pakendi defektist tuleneva kaotsimineku ja kahjustumise eest, millest eelnevalt ei olnud teatatud, isegi kui selline kaotsimineku või kahjustumine ei toimunud hoiuleandja süül. Kui kauba kaalu ei ole avaldatud või see avaldati ebaõigest, vastutab hoiuleandja sellest tuleneva kahju eest.

(2) Hoiuleandja vastutab mis tahes kahju eest, mis tuleneb Üldtingimuste või laopidaja ja hoiuleandja vahel eraldi sõlmitud lepinguga hoiuleandja võetud kohustuste täitmata jätmisest, hilinemisest või ebaõigest täitmisest, välja arvatud kui laopidaja on kahju tekitanud tahtlikult või raske hooletuse tõttu.

(3) Hoiuleandja hüvitab laopidajale ka kolmandate isikute põhjendatud nõuded, neile makstud või maksmisele kuuluva kulu ja kahju, sealhulgas laopidaja ja hoiuleandja töötajate nõuded, mis tulenevad ladustatud kauba olemusest või seisukorrast, välja arvatud kui kahju on tekitatud tahtlikult või raske hooletuse tõttu.

§ 11. Tellimusest keeldumine

Laopidaja võib keelduda ladustamise tellimuse vastuvõtmisest ilma selle põhjuseid esitamata. Kui laopidaja on juhised täitmiseks vastu võtnud, võib lepingu lõpetada vastastikusel kokkuleppel, välja

arvatud mõjuva põhjuse olemasolul. Mõjuvaks põhjuseks loetakse eelkõige laopidajast sõltumatut hoiutingimuste muutumist, administratiivseid piiranguid, samuti ka Üldtingimuste § 27 lg 3 nimetatud põhjusi.

§ 12. Kauba kontroll

(1) Laopidaja ei ole kohustatud ladustatud kaupa kaaluma ega mõõtma, kui talle pole esitatud vastavasisulist taotlust või antud eraldi juhust.

(2) Laopidaja võib kaupa kaaluda või mõõta selleks, et kontrollida või kinnitada hoiuleandjalt saadud kauba kirjelduse õigsust. Kui laopidaja tuvastab kontrollimise tulemusena, et kauba kaal või muud andmed erinevad kirjeldusest, hüvitab hoiuleandja laopidajale kaalumise või mõõtmise kulud. Laopidaja vastutab kaalu või mõõtmise eest ainult juhul, kui ta kaalus või mõõtis kaupa hoiuleandja juhise alusel ning ilma, et see piiraks § 20 sätete kohaldamist laopidaja vastutuse kohta.

(3) Laopidaja võib pakendeid nende sisu kontrollimiseks avada vaid hoiuleandja taotlusel. Laopidajal on igal ajal õigus, kuid ei ole kohustust avada pakendeid nende sisu kontrollimiseks ka juhul, kui tal on põhjust kahtlustada pakendi sisu mittevastavust kirjeldusele.

(4) Kui kontrollimisel selgub, et pakendi sisu erineb kirjeldusest, kannab kontrollimise kulud hoiuleandja. Laopidaja ei vastuta ladustamisele võetud kauba kirjelduse ega nimetuse eest.

(5) Laopidaja ei vastuta pakendi sisu puudujäägi eest, välja arvatud kui laopidaja on kahju tekitanud tahtlikult või raske hooletuse tõttu.

§ 13. Kohaletoimetamine ja vastuvõtt

Hoiuleandja toimetab kauba kohale ja laopidaja võtab selle ladustamiskohas vastu. Kauba laopidaja poolt vastuvõtmise koht on ladustamiskoht ka siis, kui laopidaja korraldab vedu või toimetab kauba kohale ise.

§ 14. Kauba saabumiseisukord

(1) Kaup tuuakse laopidajale heas seisukorras ja kui pakitult, siis korralikult pakituna.

(2) Kui laopidajale saadetud kaup on saabumisel silmnähtavalt kahjustatud või defektne, on laopidajal õigus, kuid ei ole kohustust astuda mis tahes samme kaitsmaks hoiuleandja huve vedaja või teiste isikute suhtes ning esitada kauba saabumiseisukorra kohta tõendeid. Laopidaja teeb seda hoiuleandja arvel ja riskil ning hoiuleandjal ei ole õigust esitada laopidajale nõuet viisi kohta, kuidas laopidaja neid ülesandeid täitis. Laopidaja teavitab hoiuleandjat viivitamatult, ilma et viimasel oleks nõudeõigust laopidaja vastu juhul, kui teavitamine ei õnnestu.

(3) Laopidaja võib nõuda hoiuleandjalt ladustamiseks vastu võetud kauba kohest tagasivõtmist, viia see igal hetkel ise ära, hävitada või teha muul viisil kahjutuks, kui kaup erinevalt hoiuleandja poolt esitatud teabest osutub ohtlikuks, kui ta kohusetundliku laopidajana ei oleks sellist ohtlikku kaupa ladustamiseks üldse vastu võtnud, kui ta oleks teadnud, et pärast vastuvõtmist võib kaup olla ohtlik.

(4) Laopidajal on õigus kohaldada p 14.3 nimetatud toiminguid ka sellise kauba ladustamisel, mille ohtlikkus oli laopidajale teada, kuid vaid juhul, kui selline kaup kujutab vahetut ohtu.

(5) Laopidajal ei ole punktide 14.2–14.4 järgimisel kohustust hüvitada hoiuleandjale mis tahes kahju. Hoiuleandja vastutab kõigi laopidajale tekkinud kulude ja kahju eest, mis tulenevad kauba ladustamisele esitamisest, ladustamisest või kasutusele võetud abinõudest, kui sellised kulud ja kahjud või vajadus selliste abinõude kasutusele võtmiseks ei tulenenud eranditult laopidaja vigadest.

(6) Võetud abinõude tulemusena lõpeb selle kauba ladustamiseks sõlmitud leping. Juhul kui kaupa alles tuuakse, lõpeb leping pärast kohaletoimetamist. Ohtlikku kaupa puudutavad sätted ei piira § 22 sätete kohaldamist.

§ 15. Ladustamistellimuse täitmise alustamine

Laopidaja alustab kokkulepitud kohaletoimetamise või ladustamise juhiste täitmist niipea, kui see on võimalik pärast juhiste ja nõutud dokumentide vastuvõetavaks tunnistamist ning vajalike üksikasjade ja käitlemiseeskirjade kättesaamist, kui ei ole kokku lepitud teisiti või kui seda ei takista erilised asjaolud.

§ 16. Tellimuse täitmise kiirus

Kauba ladustamise või kohaletoimetamise tellimuse ja juhiste täitmise kiiruse määrab laopidaja. Laopidaja arvestab hoiuleandja tellimuse täitmise kiiruse soovi nii palju kui võimalik, kuid ei vastuta kulude eest, mida hoiuleandja kannab, kui kiirus, millega juhiseid tavapäraselt täidetakse, on aeglasem, kui hoiuleandja soovis.

§ 17. Kauba hilinenud või ebaregulaarne kohaletoimetamine või äraviimine

Kui hoiuleandja on laopidajale teatanud, et kaup tuuakse ladustamisele kindlas koguses või kindlaksmääratud ajal või viiakse ära kindlas koguses või kindlaksmääratud ajal, ning kui

hoiuleandja ei too kaupa tegelikult kohale või ei vii ära kokkulepitud koguses, viisil või ajal, peab hoiuleandja hüvitama kulud, mida laopidaja kandis seoses hoiuleandja juhiste täitmiseks määratud töötajatega või tehnika seisuajaga, mida ei kasutatud või kasutati vaid osaliselt.

§ 18. Tööaeg

Ladustamiskohas võetakse kaup ladustamisele ja viiakse ära laopidaja ametlikul tööajal. Kui hoiuleandja soovib töö tegemist väljaspool tööaega, siis võib laopidaja omal valikul selle soovi täita või mitte. Väljaspool ametlikku tööaega tehtud tööga seotud laopidaja lisakulud kannab hoiuleandja.

§ 19. Ladustamiskoht, kauba üleviimine

(1) Kauba ladustamise koha otsustab laopidaja, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

(2) Laopidajal on igal ajal õigus viia kaup teise ladustamiskohta.

(3) Sellise üleviimise ja kindlustuse kulud ning tavapärase transpordiriski kannab laopidaja, välja arvatud juhul, kui üleviimine toimub kauba säilimise huvides või asjaolude tõttu, mida laopidaja ei saa mõjutada või mille eest ei vastuta.

(4) Kui kaup viiakse teise ladustamiskohta, teavitab laopidaja sellest hoiuleandjat, ilma et hoiuleandjal tekiks laopidaja vastu mis tahes nõudeõigus, kui teavitamine ei õnnestu.

§ 20. Kauba kahjustumine ja kaotsimine

(1) Üldtingimuste aktsepteerimisega loobub Hoiuleandja kauba kahjustumisest või kaotsiminekest tulenevast nõudeõigusest kolmandate osapoolte vastu. Hoiuleandja saab kauba kahjustada saamise või kaotsimineku eest vastutavaks pidada ainult laopidajat, isegi kui laopidaja on oma tegevuse käigus kasutanud kolmandate isikute teenuseid. Laopidaja vastutusele kohaldatakse alljärgnevat piiranguid:

(2) Kui kauba kahjustada saamine või kaotsimineku toimus murdvarguse käigus, loetakse, et laopidaja on olnud piisavalt hoolikas, kui ta on taganud ladustamiskoha tavapärase sulgemise.

(3) Kui kaupa ladustatakse väljas või kui kaupa saab ladustada ainult väljas või kui laopidaja ladustab sellist kaupa tavapärast väljas laoplatstil, ei vastuta ta sellisest ladustamisviisist tuleneva kahju eest.

(4) Kui kaup on saanud näriliste, lindude, putukate või teiste kahjurite tõttu kahjustada või läinud kaotsi, loetakse, et laopidaja on olnud piisavalt hoolikas, kui ta on viinud hoiupaigas läbi tavapärase kahjurite kontrolli.

(5) Laopidaja ei vastuta kahjustuste või kaotsimineku eest, mis on tingitud järgmistest põhjustest, sõltumata nende tekkepõhjusest:

- a) kauba loomulikud omadused, mille tagajärjel kaup võib muuta kvaliteeti, rikneda seesmiselt, niiskuda, kuivada, lekkida, soojeneda, immitseda, higistada, käärida, külmuda, roostetada, murduda, samuti loomulik kadu ja puudulik pakkimine;
- b) vääramatu jõu asjaolud nagu valitsuse meetmed, rekvireerimine, anastamine, streik, lokaut, sabotaaž, mäss, rüüstamine, energiavarustuse katkestus;
- c) tulekahju, suits, plahvatus, radiatsioon, veekahjustused, veetorude purunemine, üleujutused, torm ja üldjuhul iga väline õnnetus.

(6) Laopidaja peab hüvitama kaotsiläinud kauba väärtuse, mis sel oli kahju avastamise päeval.

(7) Kahjustada saanud kauba või selle osa puhul peab laopidaja hüvitama kahju avastamise päeval olnud kahjustamata kauba väärtuse ja kahjustatud kauba väärtuse vahe.

(8) Laopidaja hüvitatav kahju ei saa ületada kahjustunud või kaotsiläinud kauba lattu saabumise aja väärtust, selle tõendamatusel kohaldatakse kauba tegelikku väärtust. Laopidaja ei vastuta kunagi saamata jäänud tulu ega muu kaudse kahju eest

(9) Kui kahjustada on saanud ainult kauba osad, mida on võimalik määratleda iseseisvat väärtust omavatena (näiteks masina osad), või kui kahjustada on saanud üks või mitu teistega kokku kuuluvat eset (näiteks mööbel), siis laopidaja hüvitab vaid kahjustatud osade või esemete iseseisva väärtuse ja ülejäänud osade või kahjustamata kauba väärtuse vähenemist ei arvestata.

(10) Laopidaja vastutus on piiratud kauba väärtusega, kuid ei ületa mingil juhul 2 SDR kaotsiläinud või kahjustunud kauba või selle osa iga brutokaalu kilogrammi kohta, ulatudes maksimaalselt 100 000 SDR-ni sündmuse kohta või sama kahjupõhjusega sündmuste rea kohta.

(11) Igasugune kahju hüvitamise nõudeõigus lõpeb, kui hoiuleandja või tema esindaja ei esita kaebust kauba vastuvõtmise ajal.

(12) Hoiuleandja vastutab kauba kahjustuste eest, mille põhjustas Üldtingimustest tulenevate või laopidaja ja hoiuleandja vahel kokku lepitud hoiuleandja kohustuse täitmata jätmise või nende hilinemisega või ebaõige täitmine.

(13) Laopidaja vastutus kahju eest, mis tuleneb tolli- või muude formaalsuste täitmisest, piirdub 7500 SDR-ga sündmuse kohta või sama kahjupõhjusega sündmuste rea kohta.

§ 21. Juurdepääsu lubamine ladustamiskohta

(1) Laopidaja on kohustatud võimaldama hoiuleandjale või tema määratud isikutele juurdepääsu hoiuleandja kauba ladustamiskohta tolli- või muude formaalsuste täitmiseks.

(2) Laopidaja võimaldab isikutel juurdepääsu kaubale ainult järgmistel tingimustel:

- a) kõik ladustamiskohta külastavad isikud, sealhulgas sõidukite meeskonnad järgivad ladustamiskohale saabudes laopidaja eeskirju;
- b) laopidaja võimaldab juurdepääsu ainult ametlikul tööajal ning koos saatjaga;
- c) hoiuleandja hüvitab laopidajale külastajate saatmise kulud;
- d) hoiuleandja vastutab laopidaja ees külastajate poolt otseselt või kaudselt põhjustatud kahju eest.

(3) Hoiuleandja hüvitab laopidajale kolmandate isikute nõuded, sealhulgas ka laopidaja ja hoiuleandja töötajate nõuded, mis on seotud eelnevatest lõikudest tuleneva kahjuga.

§ 22. Kauba käitlemine

(1) Kui hoiuleandja peab sooritama kaubaga toiminguid, nagu proovivõtt, teenindamine, ümberpakkimine või -virnastamine, liigitamine, kaalumine jne, samuti kohaletoimetamine, siis kohustub ta tellima need toimingud kohastel tingimustel tasu eest laopidajalt, kelle laos kaupa ladustatakse.

(2) Toiminguid, mida laopidaja ei soovi teha, võib laopidaja nõusolekul sooritada hoiuleandja ise või lasta need sooritada kolmandal isikul laopidaja järelevalve all ja tingimustel ning hüvitades sellega seotud laopidaja kulud. Laopidaja ei vastuta nende toimingute tagajärgede eest.

§ 23. Kauba käitlemise erimeetod

(1) Laopidaja ei ole kohustatud võtma hoiustamiseks toodud kauba või selle pakendi säilitamiseks kasutusele muid abinõusid peale abinõude, mida peetakse sellise kauba hoiustamisel tavaliseks.

(2) Laopidaja on kohustatud võtma kasutusele eriabinõud vaid siis, kui neis abinõudes on kokku lepitud.

(3) Laopidajal on siiski õigus kohe tegutseda hoiuleandja kulul ja riskil, sealhulgas tühjendada ladu, kõrvaldada kaup, hävitada või teha muul viisil kahjutuks, kui on alust arvata, et selle tegemata jätmine võib põhjustada kauba või muu laos oleva kauba kahjustumise või kaotsimineku, põhjustada kahjustusi laole või seadmetele või vigastusi inimestele või kui niisugused abinõud on vajalikud või näidustatud mingil muul põhjusel, näiteks laopidaja otsusel. Laopidaja teavitab hoiuleandjat rakendatud abinõudest viivitamatult, ilma et viimasel oleks laopidaja vastu nõudeõigus, kui teavitamine ei õnnestu.

(4) Hoiuleandja hüvitab laopidajale kolmanda isiku nõuded kahju eest, mida hoiuleandja kaup põhjustas kolmanda isiku kaubale või varale, ilma et see piiraks eelneva lõigu sätete kohaldamist.

§ 24. Kauba kindlustamine

(1) Laopidaja ei ole kohustatud kaupa kindlustama, kui seda ei ole hoiuleandjaga kirjalikult kokku lepitud. Kui laopidaja ja hoiuleandja on kokku leppinud, et laopidaja kindlustab kauba hoiuleandja arvel, siis on laopidajal õigus kindlustada kaup omal valikul ja hoiuleandja nimel või lisada selline kindlustus ladustamise kindlustuspoliisi. Kindlustatava väärtuse nimetab hoiuleandja. Kõigil kindlustamise juhtumitel on laopidaja igasuguse vastutusega vahendaja ega vastuta tingimuste eest, milles kindlustusandjatega kokku lepiti, nende usaldusvärsuse ega maksevõime eest.

(2) Kõigil juhtudel, kui kaup on kindlustatud laopidaja kaudu, on laopidajal õigus nõuda välja kindlustushüvitis ja pidada sellest kinni kõik laopidaja ja teiste osapoolte hoiuleandja vastu esitatud õigustatud nõuded. Kindlustushüvitise jääk makstakse hoiuleandjale.

(3) Kui kaup on saanud kahjustada või hävinud tulekahju tõttu või mõnel muul põhjusel ja kahjustuste või kaotsimineku hindamisel on soovitatav või vajalik laopidaja abi, osutab laopidaja seda, saades kantud kulude eest hüvitist ja oma jõupingutuste eest tasu. Laopidaja võib seada sellise abi sõltuvusse ettemaksust või tagatise esitamisest kõigi nõuete ning käesolevas lõigus viidatud kulude ja tasude kohta, mida hoiuleandja laopidajale võlgneb.

(4) Kui laopidaja väljastab ainult osa kaubast, teatab hoiuleandja laopidajale, millise summa eest ta soovib järelejäänud kauba kindlustada. Selle teate puudumisel on laopidajal õigus vähendada kindlustatavat väärtust omal valikul proportsionaalselt kauba hulga, kaalu, mõõdu või sisu vähenemisega.

§ 25. Laotasude võtmine kauba hävimise korral

Kui laopidaja juures hoiustatud kaup hävib tulekahju tõttu või muul põhjusel, loetakse hävimise päev kauba väljaandmise päevaks. Hoiuleandja peab tasuma laotasud ning kui kaup oli kindlustatud laopidaja kaudu, siis ka kalendrikuudes arvatud kindlustuspreemia ja -kulud kuni kauba hävimise kuupäevani kaasa arvatud.

§ 26. Kauba äraviimine

(1) Hoiuleandja võib pärast kõigi laopidaja nõuete täitmist (selle kõige laiemas tähenduses) ning järgides Üldtingimuste sätteid viia hoiuleantud kauba ära igal ajal.

(2) Laotasusid ning kui kaup kindlustati laopidaja kaudu, siis ka kindlustuspreemiaid ja -kulusid võetakse alati terve kalendrikuu eest, kusjuures kuu osa loetakse terveks kuuks. Kui hoidmise tähtaeg oli kokku lepitud, peab hoiuleandja hüvitama laopidajale kulud, mida too oli teinud, arvestades kokkulepitud tähtaega

(3) Kui ladustamine lepitati kokku kindlaks ajavahemikuks, ei saa laopidaja hoiuleandjalt nõuda kauba äraviimist enne kokkulepitud aja möödumist.

(4) Kui ladustamisperiood ei ole kokku lepitud või kui kokkulepitud ladustamisperiood on möödunud, võib laopidaja kuuajalise etteteatamisega nõuda kauba äraviimist, aga mitte enne kolme kuu möödumist ladustamise algusest.

(5) Vääramatu jõu esinemisel jääb leping jõusse, kuid laopidaja kohustused peatuvad vääramatu jõu toimimise ajaks.

§ 27. Kauba ennetähtaegne äraviimine mõjuval põhjusel

(1) Laopidajal on mõjuval põhjusel õigus igal ajal nõuda ladustatud kauba äraviimist enne ladustamisperioodi lõppu ilma etteteatamise aja järgimiseta.

(2) Mõjuva põhjuse all mõistetakse asjaolusid, mille puhul ei saa õiglaselt ja mõistlikult hinnates eeldada, et ladustamine võiks jätkuda.

(3) Kaupade äraviimisel loetakse mõjuvaks põhjuseks muuhulgas ka see, kui hoiuleandja ei täida üht või mitut Üldtingimuste sätet või ilmneb, et selle kauba kohalolekul võib tekkida kaotsimineku ja kahjustumise oht muule kaubale, ladustamiskohale, seadmetele või vigastuse oht inimestele, ning kui kaup on kiiresti riknev või loomuliku omaduse tõttu muutustele kalduv ja hoiuleandja ei ole andnud juhised selle vältimiseks või ohjamiseks.

(4) Hoiuleandja on kohustatud tasuma laotasud täies ulatuses kuni kauba äraviimise päevani.

§ 28. Tasumine

(1) Kõik laopidaja nõuded hoiuleandja vastu, sealhulgas laoüür, kindlustuspreemiad ja -kulud, rent, ladustamis- ja väljastamistasud, tasud töö eest, samuti tulekahju põhjustatud koristuskulud jms, erakorralised kulud, töötajate lisatasud, maksud, lõivud, viivised jne tuleb tasuda esimesel nõudmisel.

(2) Hoiuleandja tasub laotasud alati kokkulepitud tähtajal, kuid vähemalt üks kord 12 kuu jooksul ilma, et see piiraks eelneva lõike sätete kohaldamist.

(3) Kui hoiuleandja ei tasu laopidaja nõudeid kohe, võib laopidaja nõuda lepingus kokku lepitud määras viiviseid või kui selline kokkulepe puudub, siis sel ajal seaduses kehtinud viivisemääras.

(4) Laopidaja kontole laekunud makseid kasutatakse sõltumata makse otstarbest esimeses järjekorras hoiuleandja võlgade kustutamiseks.

(5) Kui tähtajaks tasumata nõudeid nõutakse sisse hagimenetluse või muu toiminguga, suurendatakse võlasummat sissenõudmiskulude katteks 10% võrra, kusjuures kohtu- ja kohtuvälised kulud kannab hoiuleandja.

§ 29. Pandiõigus

(1) Laopidajal on kõigi laolepingust ning varasematest hoiuleandjaga sõlmitud veo-, ekspedeerimis- ja laolepingutest tulenevate nõuete tagamiseks pandiõigus kogu hoiuleandjale kuuluva või tulevikus kuuluma hakkava ladustatud kauba, raha, dokumentide või väärtpaberite suhtes. Laokirja puhul tagab pandiõigus laokirjast tulenevad nõuded ning need nõuded, mis olid laokirja valdajale teada või pidid temale teada olema. Pandiõigus laieneb ka ladustatud asja suhtes sõlmitud kindlustuslepingust tulenevatele nõuetele ja asja saatedokumentidele.

(2) Laopidaja pandiõigus laieneb samuti kindlustushüvitistele, mida ta on saanud või saab hoiuleandja nimel.

(3) Kaubale pandiõiguse loomiseks peab laopidaja igäüht, kes hoiuleandja nimel kauba lao hoolde annab, hoiuleandja poolt volitatuks.

(4) Nõude tasumata jätmisel müüakse pandiga tagatud kaup kokkuleppel hoiuleandjaga eraviisiliselt

või seaduses ettenähtud korras enampakkumisel.

§ 30. Avalik müük

(1) Laopidajal on õigus ilma, et see piiraks pandiõiguse sätete kohaldamist müüa avalikult laopidaja hoolde antud kaubad, kui hoiuleandja ei vii ladustatud kaupa ära pärast lepingu tähtaja möödumist või pärast kokkulepitud ladustamisperioodi lõppemist või mingil muul ajal juhul, kui tegemist on §-s 27 nimetatud ennetähtaegse kauba äraviimisega mõjuval põhjusel. Laopidajal on õigus tema hoolde antud kaubad ilma formaalsusi täitmata müüa või lasta müüa kohas, viisil ja tingimustel, mida laopidaja peab sobivaks, avalikult või muul seadusega lubatud viisil. Müük toimub hoiuleandja arvel ning laopidaja katab saadud tulust kõik nõuded, mis hoiuleandja võlgneb laopidajale.

(2) Kui on tõenäoline, et müügi kulu on suurem kui tulu, või kui ostjaid ei leita hoolimata mõistlikest katsetest neid leida, on laopidajal õigus kaup ära viia või hävitada. Kõigi nõuete eest, mis on suurenenud äraviimise või hävitamise kulu võrra, vastutab hoiuleandja.

(3) Müügi lõppedes hoiab laopidaja pärast kõigi kulude ja hoiuleandja võlgade kinnipidamist järele jäänud müügitulu hoiuleandja jaoks viis aastat. Selle aja möödumisel välja nõudmata jäänud tulu jääb laopidajale.

§ 31. Nõuete aegumine

(1) Laolepingust tulenevate hoiustatud kaupade kaotsimineku, kahjustumise või vähenemise nõuete või kaasnevate üldiste nõuete aegumistähtaeg on üks aasta. Tahtlikult või raske hooletusega tekitatud kahju hüvitamise nõuete aegumistähtaeg on kolm aastat.

(2) Kui laopidaja ei ole teatanud hoiuleandjale kauba kahjustumisest või vähenemisest, algab nõude aegumistähtaeg päevast, mil laopidaja andis kaubad laost hoiuleandjale välja. Kauba täieliku kaotsimineku korral või juhul, kui teatati kahjustumisest või vähenemisest, algab nõude aegumistähtaeg päevast, mil laopidaja hoiuleandjale toimumust teatas.

§ 32. Kauba üleandmine või üleminek

(1) Laopidaja ei tunnista ladustatud kauba omandiõiguse või valduse üleandmist või üleminekut või kauba vastuvõtmise õiguse üleandmist või üleminekut kolmandale isikule, kuni hoiuleandja ei ole laopidajale täielikult tasunud kõiki võlgnetavaid summasid ning see on laopidaja suhtes ilma õigusliku tagajärjeta.

(2) Hoiuleandja on kohustatud kauba omandi üleandmisest või üleminekust laopidajale kohe kirjalikult teatama.

(3) Olenemata eelnevatest sätetest, ei ole kauba üleandmisel või üleminekul laopidajale mingit õiguslikku tähendust ning laopidaja ei tunnusta seda juhul, kui uus omanik ei ole kirjalikult heaks kiitnud laopidaja ja algse või üleandnud hoiuleandja vahelise lepingu kõiki sätteid ning Üldtingimusi. Sel juhul loetakse eelmise omanikuga sõlmitud leping uue omanikuga sõlmituks samadel tingimustel.

(4) Laopidajalt ei nõuta kauba üleandmise või ülemineku tunnustamist ning tal on isegi õigus varem antud tunnustus tühistada ja keelduda kauba väljastamisest, kui tema arvates ei ole kauba üleandmine või üleminek seaduspärane või kui uus hoiuleandja ei ole heaks kiitnud Üldtingimusi ega võta neist tulenevaid kohustusi.

(5) Kauba üleandmise või ülemineku korral jäävad algne ja uus hoiuleandja laopidaja ees solidaarselt vastutavaks kõigi laopidaja nõuete eest, mis on seotud kauba ladustamise või käitlemisega, sõltumata sellest, kas nõue tekkis enne või pärast kauba või õiguse üleandmist või üleminekut.

§ 33. Laokirjade väljastamine

(1) Laopidaja võib hoiuleandja taotlusel väljastada talle laokirja, mis kirjeldab hoiuleantud kaupa.

(2) Laopidaja võib keelduda laokirja väljastamisest, kui hoiuleandja ei ole täitnud kõiki laopidaja nõudeid või kui tal on selleks mõjuv põhjus.

(3) Laokirja väljastamisega lõpevad kõik laopidaja kohustused hoiuleandja suhtes ning need asendatakse laopidaja kohustustega laokirja valdaja suhtes, mida reguleerib Üldtingimuste 2. peatükk. Hoiuleandja jääb pärast laokirja väljastamist laopidaja ees vastutavaks tagajärgede eest, mis tulenevad kauba ja laokirjal oleva kaubakirjelduse erinevustest.

II PEATÜKK

LAOKIRJAGA SEOTUD SÄTTED

§ 34. Kohaldatavad sätted

Laopidajate ja laokirjade valdajate õigussuhted alluvad I peatüki sätetele, välja arvatud siis, kui II peatüki sätted määravad, et I peatüki sätet ei kohaldata.

§ 35. Kauba väljanõudmise õigus

(1) Laokiri annab selle seaduslikule valdajale õiguse nõuda laopidajalt välja selles märgitud kaup. Laopidaja vastutab laokirja valdaja ees ladustatud kauba ja laokirjas märgitud kauba kirjelduse erinevuse eest juhul, kui laokirja valdaja ei olnud laokirja omandades erinevusest teadlik, välja arvatud juhul, kui tegemist on kaubaga, mille tunnuste täpne tuvastamine nõuab ekspertteadmisi või põhjalikku uuringut.

(2) Kui laokiri sisaldab klauslit “sisu, kvaliteet, arv, kaal ja mõõt teadmata” (*content, quality, number, weight and measure unknown*) või sellega sarnast klauslit, ei vastuta laopidaja ühegi laokirja punkti eest, mis puudutavad kauba sisu, kvaliteeti, arvu, kaalu või suurust.

(3) Laokirja valdajal ei ole õigust nõuda laokirja alusel kauba väljastamist, kuni laopidajal on Üldtingimuste alusel kauba osas nõue või kuni on täidetud kõik kauba väljastamiseks vajalikud tolli- ja muud formaalsused.

§ 36. Laokirja aegumine

(1) Laokiri kehtib alates väljastamise kuupäevast kolm aastat, kui laokirjas ei ole märgitud lühemat kehtivusaega.

(2) Laokirja valdaja taotlusel võib laopidaja kuni laokirja aegumiseni asendada selle uue laokirjaga, kui laokirja valdaja hüvitab asendamisega kaasnevad laopidaja kulud. Laopidaja võib laokirja asendamisest keelduda ja nõuda laokirja kehtivusaja möödumisel kauba äraviimist.

(3) Kui laokirja kehtivusaja lõppemise päevaks ei ole esitatud avaldust laokirja asendamiseks või laokirja asendamisest keeldumisel ei ole kaupa laopidaja juurest ära viidud, eeldatakse, et aegunud laokirja valdaja nõustub lao tasumääradega, ning kui kaup on kindlustatud laopidaja kaudu, määrab kindlustuspreemia ja -kulud sellest kuupäevast alates laopidaja.

(4) Kui laokirja kehtivusaja lõppemise päevaks ei ole esitatud avaldust laokirja asendamiseks või laokirja asendamisest keeldumisel ei ole kaupa laopidaja juurest selleks päevaks ära viidud, on laopidajal õigus Üldtingimustest tulenevate nõuete rahuldamiseks vabaneda kaubast, millele aegunud laokiri viitab, vastavalt §-s 30 sätestatule.

(5) Laopidaja on kohustatud viie aasta jooksul pärast laokirja kehtivusaja lõppemist väljastama sellel märgitud kauba või kui ta kasutas kaubast vabanemise õigust, maksuma pärast kõigi oma nõuete kinnipidamist aegunud laokirja valdajale välja kaubalt saadud puhastulu ilma intressi maksmata. Pärast viie aasta möödumist lõpevad kõik aegunud laokirja valdaja õigused ning ei tema ega teised isikud saa enam laopidajalt nõuda kauba või sellest saadud puhastulu väljaandmist.

§ 37. Kauba väljastamise tingimused

(1) Enne, kui laopidaja täielikult või osaliselt väljastab laokirjal märgitud kauba, on tal õigus nõuda järgmiste nõuete täitmist:

- a) laotasud, mida ei ole enne kauba väljastamist veel tasutud, tuleb tasuda laokirjas märgitud suuruses alates viimasest maksest kuni kauba väljastamiseni; kuu tasumäärade puhul loetakse mittetäielikud kuud terveteks kuudeks;
- b) kindlustuspreemiad ja -kulud, mida ei ole enne kauba väljastamist veel tasutud, tuleb tasuda laokirjas märgitud kuu kindlustuspreemia hinnaga alates viimasest maksest kuni kauba väljastamiseni; kuu kindlustuspreemiate puhul loetakse mittetäielikud kuud terveteks kuudeks;
- c) kauba väljastamise ja dokumentatsiooni tasud vastavalt laopidaja tasumääradele;
- d) kulud ja muud väljaminekud, mida laopidaja on laokirja valdaja nimel kandnud seoses laokirjas märgitud kauba tolli- või muude formaalsustega;
- e) kõik kulud, mis laopidaja on teinud pärast laokirja väljastamise kuupäeva:
  - e.1) laokirjas märgitud kauba säilitamiseks;
  - e.2) mis tahes ohtude kõrvaldamiseks, mida laokirjas märgitud kaup põhjustab laole või seal ladustatud muule kaubale;
  - e.3) meetmete rakendamiseks laokirjas märgitud kauba suhtes, mis tulenesid asjaoludest, mille eest laopidajat ei saa vastutavaks pidada;
- f) kõik muud laokirjast tulenevad laopidajale tasumisele kuuluvad nõuded.

(2) Olenemata eelnevate lõigete sätetest, peab laokirja valdaja tasuma laotasud, kindlustuspreemiad ja -kulud laokirjas märgitud ajavahemike järel või märke puudumisel vähemalt kord 12 kuu jooksul. Alapunktides d ja e viidatud laopidaja kulud tuleb hüvitada niipea, kui laopidaja on laokirja valdajale neist teatanud.

(3) Kui laokirja valdaja ei täida oma laokirjas märgitud kohustusi laopidaja ees õigeaegselt,

suurendatakse selle võrra laopidaja nõuet tema vastu alates päevast, kui möödusid 12 ladustamiskuud, lisaks viivistele trahviga, mis on 1% nõude summast iga kuu eest, mis ületab 12-kuulist perioodi.

§ 38. Kaotsi läinud või kahjustunud kauba hüvitamine

Kauba kaotamise või kahjustumise korral kohaldatakse § 20, kusjuures laokirja väljastamise päeva peetakse kauba lattu saabumise päevaks.

§ 39. Ligipääs kaubale ja teabele kauba kohta

Juurdepääs kaubale ja teabele kauba kohta, mille kohta on antud laokiri, võimaldatakse ainult laokirja esitamisel.

§ 40. Kauba käitlemine

(1) Kui laokirja valdaja peab sooritama kaubaga toiminguid, nagu proovivõtt, teenindamine, ümberpakkimine või -virkastamine, liigitamine, kaalumine jne, samuti kohaletoimetamine, siis kohustub ta tellima need toimingud kohastel tingimustel tasu eest laopidajalt, kelle laos kaupa ladustatakse.

(2) Laokirja valdaja soovitud toimingud viiakse läbi pärast laokirja tagastamist.

(3) Toiminguid, mida laopidaja ei soovi teostada, võib laopidaja nõusolekul pärast laokirja tagastamist sooritada laokirja valdaja ise või lasta need sooritada kolmandal isikul laopidaja järelevalve all ja tingimustel ning hüvitades sellega seotud laopidaja kulud. Laopidaja ei vastuta nende toimingute tagajärgede eest.

(4) Kauba osaline väljastamine ja käitlemine, mis põhjustab kauba omaduste või koguse muutumist, märgitakse laokirjas vastavateks märkusteks ettenähtud lahtrisse. Kui laokirjas ei ole enam märkusteks ruumi, asendatakse laokiri laokirja valdaja arvel.

(5) Laokirjas märgitud kauba käitlemise või käitlemise järelevalve eest tasutakse laopidajale kohe. Laopidaja võib keelduda laokirja tagastamisest, kuni kõik nõuded on täidetud.

§ 41. Käitlemise erimeetodist teavitamine

Kui laopidaja teostab ladustatud kaubaga §-s 23 nimetatud toiminguid, teatab ta sellest viivitamatult laokirja viimasele teadaolevale seaduslikule valdajale, ilma et laokirja valdajal oleks laopidaja vastu nõudeõigust, kui teavitamine ei õnnestu.

§ 42. Laopidaja kindlustuskohustus

(1) Laopidaja peab kauba kindlustama vaid siis, kui nii on laokirjas märgitud. Ta teeb seda laokirja valdaja arvel vastavalt § 24 sätetele.

(2) Kindlustusväärtuse teatab laopidajale laokirja valdaja.

(3) Kui laokiri sätestab, et kauba kindlustusväärtuseks on jooksev turuväärtus, peab laopidaja tagama, et kaup oleks kohaselt kindlustatud.

§ 43. Kindlustuse sõlmimine, muutmine ja lõpetamine

(1) Mis tahes muudatused kindlustuse tingimustes ja selle lõpetamine on võimalik vaid siis, kui tagastatakse laokiri, et sellesse tehtaks vastav märge.

(2) Kehtib ainult laokirjas viidatud kindlustus.

(3) Kindlustus lõpeb kauba väljastamisel.

(4) Kui kauba osalisel väljastamisel ei ole võimalik tuletada laokirjas näidatud väärtuse proportsionaalset vähenemist, peab väljastatava kaubaosa kindlustusväärtus olema eraldi välja toodud ja laokirjas vastavalt märgitud.

§ 44. Nõuete summa

Laopidaja tasub laokirja valdaja nõuded pärast laokirja tagastamist ja kõigi enda laokirja valdajale esitatud nõuete kinnipidamist.

§ 45. Kauba hävimisest teavitamine

Laokirjas märgitud kauba tulekahju tõttu või muul põhjusel hävimise korral teavitab laopidaja viivitamatult viimast laopidajale teadaolevat laokirja seaduslikku valdajat, ilma et laokirja valdajal oleks laopidaja vastu nõudeõigust, kui teavitamine ei õnnestu.

§ 46. Rikutud laokiri

(1) Mis tahes kustutused või moonutused laokirjas muudavad laokirja õigustühiseks. Laokirja muudatused kehtivad vaid siis, kui laopidaja on need kinnitanud.

(2) Rikutud laokirja valdaja võib algse laokirja tagastamisel ja põhjustatud kulude hüvitamisel taotleda duplikaadi väljastamist. Laokirja duplikaadil märgitud kauba kirjeldus ja kogus määratakse kindlaks ainult laopidaja dokumentide alusel.

§ 47. Laokirja kaotsimine ja hävimine

(1) Kui laokiri on läinud kaotsi või hävinud, võib kauba seaduslik valdaja pöörduda laopidaja poole avaldusega tunnistada see laokiri kehtetuks ning taotleda kauba või laokirja duplikaadi väljastamist. Avaldus peab sisaldama laokirja kaotsimineku põhjust ning alust, millel taotleja valdusõigus põhineb.

(2) Kui laopidaja läbiviidud uurimine ei anna põhjust kahelda avalduse aluse õigsuses, avalikustab laopidaja saadud avalduse, avaldades üleriigilise levikuga päevalehes vähemalt 14-päevase vahega kaks teadet, milles kutsub neid, kes arvavad endal olevat õiguse kadunud laokirjas märgitud kaubale, vaidlustama nende kaupade või laokirja duplikaadi väljastamine kohtus.

(3) Kui 14 päeva jooksul pärast viimast teadet ei ole keegi esitanud kohtumäärust kauba või laokirja duplikaadi väljastamise keelamiseks, võib laopidaja tunnistada kaotsiläinud või hävinud laokirja kehtetuks ja väljastada avalduse esitajale kaup või laokirja duplikaat. Väljastatava kauba või laokirja duplikaadil märgitud kauba kirjelduse ja koguse kindlaksmääramisel peetakse ainsateks tõesteks andmete allikateks laopidaja dokumente. Teade laokirja kehtetuks tunnistamise kohta tuleb viivitamatult avaldada üleriigilise levikuga päevalehes. Kehtetuks tunnistamise tulemusena kaotab esialgne laokiri kehtivuse ja kõik laopidaja kohustused algse laokirja alusel lõpevad.

(4) Kolmanda isiku vastuseisu puhul ei väljastata kaupa enne, kui kohus on kindlaks teinud, kellel on kaubale õigus.

(5) Isik, kellele väljastati laokirja duplikaat või kaup, hüvitab laopidajale kõik duplikaadi või kauba väljastamisega kaasneva võivad nõuded (sh kolmandate isikute nõuded) ja kulud. Laopidaja võib selle katteks nõuda tagatist.

(6) Kõik laopidajale duplikaadi väljastamise avaldusega seoses tekkinud kulutused hüvitab avalduse esitaja. Laopidaja võib nõuda enne avalduse rahuldamist ettemaksu.

§ 48. Laokirja aegumine

(1) Kui laopidaja ei soovi laokirja kehtivuse lõppemisel enam kaupa laos hoida, kutsub ta viimase teadaoleva laokirja seadusliku valdaja kaupa ära viima.

(2) Kui viimane laopidajale teadaolev laokirja seaduslik valdaja ei tule väljakutsumisest alates 14 päeva jooksul kaubale järele või tema valduses ei ole enam aegunud laokirja ning ta 14 päeva jooksul ei teavita laopidajat aegunud laokirja uuest valdajast ja aegunud laokirja uus valdaja ei ilmu selle ajavahemiku jooksul ise välja, on laopidajal õigus aegunud laokirjas märgitud kaup maha müüa. Müük toimub vastavalt § 30 sätetele.

(3) Enne aegunud laokirjas märgitud kauba müümist avalikustab laopidaja oma kavatsuse müüa kaup, mille kohta on ringluses aegunud laokiri, avaldades vähemalt 14-päevase vahega kaks teadet üleriigilise levikuga päevalehes, nõudes aegunud laokirja valdajalt oma kohustuste täitmist.

(4) Kui laokirja valdaja ei ole 14 päeva jooksul pärast viimast teadet välja ilmunud või kui ta on välja ilmunud, ent kauba äraviimise suhtes ei jõutud kokkuleppele, on laopidajal õigus kaup kohe maha müüa. Müük toimub vastavalt § 30 sätetele.

§ 49. Nõuete aegumisperioodi algus

Kauba täielikul hävimisel või kaotsiminekul algab aegumistähtaeg vastavalt §-le 31 päevast, mil laopidaja teatas hävimisest või kaotsiminekest viimasele teadaolevale laokirja seaduslikule valdajale, või kui laokiri ei ole enam selle isiku valduses ja ükski järgnev laokirja valdaja ei ole end laopidajale esitlenud, siis 7 päeva pärast kaotsimineku teate ilmutumist üleriigilise levikuga päevalehes.

§ 50. II peatüki sätete kohaldamine

(1) II peatüki sätted kohalduvad ainult laopidaja ja laokirja valdaja vahelistele õigussuhetele.

(2) II peatüki sätete kohaldamine lõpeb hetkest, mil laokirja valdaja tagastab laokirja mis tahes põhjusel laopidajale. Sealtpäele kohaldatakse I peatüki sätteid, mis reguleerivad laopidaja ja hoiuleandja suhteid.